

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN PİYANO DERSİ MOTİVASYONLARI İLE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ*

Işıl Güneş MODİRİ**

Motivasyon, kişinin etkili ve verimli biçimde işlerini yapabilmesini sağlayacak en önemli etkidir. Bu çalışma, öğrencilerin piyano dersi motivasyonları ile kişilik özellikleri arasında bir ilişki olup olmadığını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya, Karadeniz Teknik Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan 1. sınıf öğrencileri (n=45) katılmışlardır. Araştırma genel tarama modelindedir. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin kişilik özelliklerini belirlemede Bacanlı (2009) tarafından Türkçeye uyarlanmış 40 çift uçlu maddeden oluşan ACL-Sıfat Tarama Listesi [Sıfatlara Dayalı Kişilik Testi (SDKT)]; piyano dersi motivasyonlarını belirlemek için ise Günal (1999) tarafından geliştirilen PEMDÖ (piyano eğitiminde öğrenci motivasyonunu değerlendirme ölçeği) kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 15.0 programı ile istatistik analiz yapılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin piyano dersi motivasyonu ile kişilik özellikleri arasında bir ilişki olmadığı sonucuna varılmış ve bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Piyano Eğitimi, Motivasyon, Kişilik

THE RELATIONSHIP BETWEEN PIANO LESSON MOTIVATION AND PERSONALITY CHARACTERISTICS OF MUSIC TEACHING STUDENTS

Motivation can be described as the most important factor that provides ability of doing his/her works effectively and fruitful for a person. This study has been done to determine whether there is any a relationship between piano lesson motivation and personality characteristics of music education students. The 1th grade students (n=45) in

* Bu çalışma, Marmara Üniversitesi 9 Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda (Aralık 2010) bildiri olarak sunulmuştur.

** Yrd. Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Trabzon/ Türkiye e-mail: isilmodiri@gmail.com

the Music Education program of Karadeniz Technical University, constitute the universe of the study. This research is a survey. As data collection tools; to determine of students' personality characteristics ACL- Adjective Check List consists of 40 two-tailed question (SDKT) that has been adapted to Turkish language by Bacanlı (2009), and, to determine of students' piano lesson motivation PEMDÖ (scale for evaluation of student motivation in piano education) that has been proved by Günal (1999) have been used. Obtained data has been statistically analyzed by SPSS 15.0 software program. At the end of study, no relationship could be found between piano lesson motivation and personality characteristics of students have been determined and some suggestions have been made according to the research results.

Key Words: *Music Education, Piano Education, Motivation, Personality*

GİRİŞ

Motivasyon, bir insanın bir şeyi yapmasına yol açan veya belli şekilde hareket etmesini sağlayan bazı dürtüler, itmeler, niyetlerdir (Fidan, 1993). İnceoğlu'na göre psikolojide davranışları etkileyen ve biçimlendiren psikolojik etkenlerin başında güdü (motiv) ve güdüleme (motivasyon) gelir. Pedagojide ise davranışların kazandırılması aşamasında güdü ve güdülenme, öğrenmeye hazır öğrenciler için en önemli faktördür (Tufan, 2000). Genel olarak baktığımızda güdüler; organizmayı uyarır ve faaliyete geçirir, organizmanın davranışını belli bir amaca doğru yönlendirir (Güenal, 1999). Amaçlara ulaşmak için organizmayı harekete geçiren, enerji veren, duysal bir yükselmeye (coşku, istek) neden olan ve davranışları yönlendiren itici güç güdü, belli amaçlara ulaşmak için güç kazanma hali ise güdülenmedir (Fidan, 1993). Motivler, biyojenik ve sosyojenik olmak üzere ikiye ayrılırlar. Biyojenik motivler, açlık, susuzluk gibi bütün insanlarda ortaktır. İnsanların biyolojik doğaları ile ilgilidir. Biyolojik kökenli güdülere "dürtü" denir. Sosyojenik motivler ise psikolojik ve sosyal temellidir.

Bilme ve başarma isteği gibi. Bu tarz insani güdülere ise “ihtiyaç” denir (Tava Üçer, 2003). Bu bağlamda sosyojenik motivlerin eğitimde yeri büyüktür.

Selçuk’a göre yeterince motive olamamış bir öğrenci, öğrenmeye hazır hale gelmemiş demektir. Kişiyi öğrenmeye sevk edecek önemli bir neden olmadıkça öğrenmeye karşı ilgi gelişmez (Yıldırım, 1998). “İlgi; uyarıcıyla bilfiil uğraşma, uyarıcıyı arama ve onunla uğraşmaktan zevk almadır” (Sönmez, 1991). Anderson, Brubaker, Alleman-Brooks ve Duffy (1985), başarı seviyesi düşük öğrencilerin ortak bir özelliğinin okulda öğrendiklerini neden öğrendiklerini bilmemeleri olduğunu belirtmişlerdir. Takip eden yıllarda pek çok çalışma, öğrenme materyaline verilen değeri öğrencinin içsel motivasyonu (Pintrich ve Garcia, 1991), bilişsel strateji kullanımı (Pintrich, 1989) ve öğrenme yönelimi (Meece, Wigfield ve Eccles, 1990) gibi öğrenci başarısındaki önemi şüphesiz olan bilişsel ve motivasyonel süreçlerle ilişkili bulmuştur.

Binbaşoğlu’na göre öğrenmeyi etkileyen bir etken olarak güdüler üç yönden önemlidir:

1. Güdü, davranışı oluşturan en önemli koşuldur. 2. Güdü, pekiştirme için gereklidir. 3. Güdü, davranışın değişikliğini denetler (Akt. Orhan, 2006). Öğrenmeyi etkilemedeki etkinliğinin yanı sıra güdülerin; öğrenme sırasında, davranışların canlı ve istekli olmasını sağlamak, bireyde saklı olan enerjiyi ortaya çıkartmak, bireyin kendisi ile ilgili tepkilerde bulunmasını sağlamak, bireyin davranışlarına yön vermek, bireyin yaptığı işin sonunda alacağı sonucu görebildiği oranda başarısını arttırmak gibi görevleri vardır (Tufan, 2000).

Bir ülkenin sanat alanında ileri düzeye erişebilmesi ve adını duyurması, o ülkenin yetiştirdiği iyi ve nitelikli sanatçılara bağlıdır. Nitelikli sanatçı, etkili ve nitelikli bir eğitimin sonucudur (Ömür,1998). Sanatın bir dalı olan müzikte, enstrüman eğitimi bireysel olarak gerçekleştirilmektedir. Piyano eğitimi de birebir yapılan bir eğitimidir. Bu eğitim biçimi, öğretmenin, öğrencisinin kişilik özelliklerini, algılayışını, motive olma şeklini ve öğrenme şeklini belirleyebilmesi bakımından çok önemlidir (Akt. Ömür, 2004). Piyano öğretmenin başarısı, mesleki bilgi ve yeteneğiyle olduğu kadar, eğitim felsefesi ile de doğru orantılıdır. Bu felsefenin içinde, üretken olan, öğrencisine sahip çıkan ve onu destekleyen öğretmen, başarının yolunu açar. Öğretmenin verdiği

destekte, motivasyon ve moral gücünün önemli bir yeri vardır. Çünkü motivasyon, öğrenmeyi çabuklaştıran ve kolaylaştıran etmenlerden biridir (Ercan,1999). Rus piyanist ve öğretmen Lhevinne, öğrenciyi ve onun ihtiyaçlarını anlamak için, öğrenciyi yakından tanımak gerektiğini, ancak bu şekilde ona öğretebileceğini belirtmiştir. Lhevinne'e göre motivasyonu sağlamada her öğrenci için tek bir formül geçerli değildir. Biri için doğru olan, diğeri için yanlış olabilir (Bastien,1988).

Yukarıda değinilen araştırma sonuçlarından da anlaşılacağı üzere öğrencinin başarıyı sağlamasındaki en önemli unsurlardan biri motivasyondur ve bu motivasyonu sağlamanın yolu öğrenciyi iyi tanımaktan yani kişilik özelliklerinin yeterince bilinmesinden geçmektedir. Ancak gerçekten bir işi öğrenebilmek için gerekli olan motivasyonun oluşabilmesi ile bireyin kişilik özellikleri arasında bir ilişki söz konusu mudur? Bacanlı'ya (2009) göre; kişilik ile ilgili çalışmaların beş faktörde derlenebilmektedir. Bu faktörler dışadönüklük, duygusal denge/nevrotizm, yumuşak başlılık, sorumluluk ve deneyime açıklık/kültür olarak birçok kültürler arası çalışmada doğrulanmıştır. Literatür incelendiğinde kuramsal olarak öne sürülen kişilik boyutlarının farklı örneklem gruplarında tanımlayıcı rolünün araştırıldığı görülmektedir (McCrae ve Costa, 1985; 1987; Hurley, 1998; Caligiuri, 2000; Thompson, Brossart, Carlozzi ve Miville, 2002). Beş Faktör boyutlarının eğitimle (Chamorro-Premuzic, Furnham, Dissou ve Heaven, 2005; Kelly ve Johnson, 2005; Bassili, 2006), farklı kişilik değişkenleriyle (Graziano ve Ward, 1992; McCrae, 1993; Mongrain, 1993; Saucier, 1997; Avery, 2003), iş performansı, kariyer başarısı, yaşam doyumu ve örgütsel erdem (Caldwell ve Burger, 1998; Judge, Higgins, Thoresen ve Barrick, 1999; Lounsbury, Tatum, Chambers, Owens ve Gibson, 1999; Eggers, 2000) ile ilgili konularda çalışıldığı görülmektedir. Aynı zamanda literatürde, beş faktörü ölçmek üzere farklı ölçme araçlarının geliştirilmesi (McCrae ve Costa, 1989; Trapnell ve Wiggins, 1990; Goldberg, 1992, Hofstee, Raad ve Goldberg, 1992) ve beş faktörle ilgili var olan ölçeklerin gözden geçirilmesi (Piedmont, McCrae ve Costa, 1991) çalışmaları görülmektedir (Akt. Bacanlı, 2009).

Yukarıdaki bilgiler ışığında, yapılan bu çalışmada “piyano çalışma motivasyonu ile öğrencilerin kişilik özellikleri arasında bir ilişki söz konusu mudur?” sorusuna cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Bu araştırmada nicel bir yaklaşımla Genel Tarama Modeli (Survey) izlenmiştir. Çalışma grubunu Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalının 1. sınıfında öğrenim görmekte olan toplam 45 öğrenci oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Çalışma verilerinin toplanması için öncelikli olarak konuya ilişkin bir literatür taraması yapılmıştır. Yapılan tarama neticesinde elde edilen veriler ışığında çalışma grubuna uygulanacak ölçekler belirlenmiştir. Yapılan uygulamada Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilimdalı öğrencilerinin piyano dersi motivasyonlarını belirlemek için Günel tarafından geliştirilen ve 4 alt boyuttan oluşan 39 maddelik PEMDÖ (piyano eğitiminde öğrenci motivasyonunu değerlendirme ölçeği) kullanılmıştır. Ölçeğe yönelik dördümlü likert tipi cevap seçenekleri kullanılmıştır. Cevap seçenekleri “Tamamen Katılıyorum”, “ Oldukça Katılıyorum”, “Kısmen Katılıyorum”, “Hiç Katılmıyorum” şeklinde belirlenmiştir. Öğrencilerin kişilik özelliklerini belirlemede ise Bacanlı tarafından Türkçeye uyarlanmış, geçerlik güvenilirliği yapılarak üniversite öğrencileri üzerinde kullanılabilir olduğu sonucuna varılmış, çift uçlu 40 maddeden oluşan ACL- Sıfat Tarama Listesi(SDKT) kullanılmıştır. Ölçeğe yönelik yedili likert tipi cevap seçenekleri kullanılmıştır

Verilerin Çözümlemesi

PEMDÖ'nün çalışma grubuna uygulanması ardından elde edilen veriler istatistik analiz sürecine alınmıştır. Çalışma grubunun ölçeği oluşturan maddelere yönelik

cevaplarının incelenmesinde tanımlayıcı frekans ölçümleri yapılmıştır. Yapılan ölçümler analiz edilerek tablolastırılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan Müzik Öğretmenliği öğrencilerinin sayıca az olmaları sebebiyle maddelere verdikleri cevapların cinsiyet faktörüne göre karşılaştırılmasında normallik dağılımı testi uygulanmıştır. Bu testin sonuçlarına göre, verilerin normal dağılıma uygun olmadığı anlaşılmış ve Mann Whitney “U” testi yapılmıştır. Yapılan “U” testi uygulamasında anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiştir.

Tablo 1. Normallik Dağılım Testi Sonuçları

Kolmogorov-Smirnov			
Normal Parametreler	Serbestlik Derecesi	Standart Sapma	p
Cinsiyet	75	,43	,000

Çalışmanın ikinci aşamasında çalışma grubunu oluşturan Müzik Öğretmenliği 1. sınıf öğrencilerine beş alt boyuttan oluşan kişilik ölçeği (SDKT) uygulanmıştır. Çalışma grubunun ölçeği oluşturan maddelere yönelik cevaplarının incelenmesinde tanımlayıcı frekans ölçümleri yapılmıştır. Yapılan ölçümler faktörlere göre analiz edilerek tablolastırılmıştır.

Son aşamada öğrencilerin piyano dersi motivasyonları ile kişilik özellikleri arasında bir ilişki olup olmadığına bakılmıştır. İlişkiyi belirlemek üzere verilerin normal dağılıma uygun olmaması sebebiyle Spearman Korelasyon analizi yapılmıştır. Yapılan korelasyon analizi uygulamasında anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

Alt Faktörlere Göre (Yalancı - Kendilik Algısı – Otantik - Genel) Motivasyonların İncelenmesi

Bu bölümde çalışma grubunun maddelere verdikleri cevapların faktörlere yönelik ölçüm sonuçlarını veren tablolar yer almaktadır. Oluşturulan tablolarda ilgili faktöre giren maddelere ait ortalama tutum puanları verilmiş ve değerlendirmeler bu puanlara yönelik gerçekleştirilmiştir.

Tablo 2. Ölçeğe İlişkin Ortalama Puan Aralıkları

Ölçek	Puan Aralıkları	Yorum
Tamamen Katılıyorum	3,26 – 4,00	Çok yüksek düzeyde motivasyon
Oldukça Katılıyorum	2,51 – 3,25	Yüksek düzeyde motivasyon
Kısmen Katılıyorum	1,76 – 2,50	Orta düzeyde motivasyon
Hiç Katılmıyorum	1,00 – 1,75	Düşük düzeyde motivasyon

Tablo 2’de ölçek için tercih edilen likert tipi dördü cevap seçeneklerinin dağılım puanları yer almaktadır. Hangi maddenin hangi puan aralığına denk geldiğini gösteren tablo yardımıyla aşağıdaki tablolar yorumlanmıştır.

Tablo 3. Birinci Faktöre Yönelik Motivasyon Puanları (Yalancı Motivasyon)

Maddeler	Ort. (\bar{X})	SS
2. Çalıştığım halde öğretmenim beğenmez ise, aynı eseri çalışmak içimden gelmez.	2,30	,91
3.Bir ödevi çalışmam istendiğinde, piyanonun başına oturmak bana sıkıntı verir.	2,62	1,07
16. Piyanoda teknik çalışmalardan çok çabuk sıkılırım.	2,29	,88
21. Benden daha iyi çalan arkadaşlarımı izledikten sonra, çoğu kez piyano çalışmaktan soğurum.	2,60	1,05
31. Piyano derslerimde başarılı olmaya gayret gösteririm, çünkü ailem için bu gerçekten önemlidir.	2,61	,99
35. Öğretmenim beni başarısız bulduğunda canım artık piyano çalmak istemez.	2,62	,93

Tablo 3 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “yüksek düzeyde motivasyon” sahibi, bir kısmının ise “orta düzeyde motivasyon” sahibi oldukları

anlaşılmaktadır. Tablo 2 göz önüne alındığında ortalama motivasyon puanlarının çoğunun **oldukça katılıyorum ve kısmen katılıyorum** seçeneğini işaret ettiği görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin çoğunun “*yalancı motivasyon*” faktörüne yönelik “*yüksek düzeyde motivasyon*” sahibi olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 4. İkinci Faktöre Yönelik Motivasyon Puanları (Kendilik Algısı)

Maddeler	Ort. (\bar{X})	Sd
2. Çalıştığım halde öğretmenim beğenmez ise, aynı eseri çalışmak içimden gelmez.	2,30	,91
5. Çalışacağım eser zor bir eser değilse, içimden eseri çalışmak gelmez.	2,91	,95
6. Çoğu kez piyano çalma konusunda kendimi yetersiz hissedirim.	2,62	,97
8. Hiçbir zaman iyi bir piyanist olamayacağım diye hissedirim.	2,63	,96
9. Ben çalışırken yanımda birinin beni dinlemesi, çalışmamı daha zevkli bir hale getirir.	2,63	,90
11. Çalıştığım halde başarısız olduğum bir çalışmadan sonra, bir daha piyano başına geçmek istemem.	2,33	1,01
12. Düzeyimin üzerindeki eserlerle uğraşmaktan her zaman zevk almışımdır.	2,69	,97
17. Eserleri ifade ederken kendimden bir şeyler katma konusunda yetersiz olduğumu düşünürüm.	2,39	,89
19. İnsanların önünde piyano çalarken, her an bir hata yaparım korkusunu yoğun bir şekilde hissedirim.	2,21	,96
29. Ne kadar çalışırsam çalışayım, hiçbir zaman yeterli olmadığını düşündüğüm anlar çoktur.	2,36	,97
32. Piyanoda başarılı olmazsam, arkadaşlarımla gözünde küçük düşebilirim.	2,75	1,10
36. Çoğu kez öğretmenime veya arkadaşlarıma çalıştığım eseri dinlettikten sonra onların bana gösterdikleri beğeniyi aslında hak etmediğimi düşünürüm.	2,70	1,01

Tablo 4 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “*yüksek düzeyde motivasyon*” sahibi, bir kısmının ise “*orta düzeyde motivasyon*” sahibi oldukları anlaşılmaktadır. Tablo 2 göz önüne alındığında ortalama motivasyon puanlarının çoğunun **oldukça katılıyorum ve kısmen katılıyorum** seçeneğini işaret ettiği

görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin çoğunun “kendilik algısı” faktörüne yönelik “yüksek düzeyde motivasyon” sahibi olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 5. Üçüncü Faktöre Yönelik Motivasyon Puanları (Otantik Motivasyon)

Maddeler	Ort. (\bar{X})	SS
1. Bir piyano eseri dinlerken, onu ben nasıl yorumlarım diye düşündüğüm zamanlar oldukça fazladır.	2,86	,97
4. Bana verilen ödevi deşifre etmeye başlamadan önce(data, form, tema, armoni, dönem, vs. analizleri) analiz etmek hoşuma gider.	2,69	,98
12. Düzeyimin üzerindeki eserlerle uğraşmaktan her zaman zevk almışımıdır.	2,69	,97
15. Piyano çalışmak bana o kadar zevk verir ki, hemen her zaman verileden daha fazlasını çalışmak isterim.	2,56	,93
17. Eserleri ifade ederken kendimden bir şeyler katma konusunda yetersiz olduğumu düşünürüm.	2,39	,89
18. Her zaman piyano çalışmak isterim ve zaman bulamadığımdan sıkıntı duyarım.	2,59	,94
20. Piyano çalmak zorunda olmasam daha iyi olurdu.	2,40	1,12
24. Piyano çalan arkadaşarımla yeni çalışmakta olduğum veya onların çalıştığı eserler hakkında tartışmak her zaman hoşuma gider.	2,73	1,09
25. Yeni çalışma teknikleri öğrendiğimde, bunları hemen uygulamak için sabırsızlanırım.	2,78	,94
26. Sık sık bir piyano eseri bestelemek için uğraşırım.	2,40	,95
27. Piyano eğitiminin hiçbir zaman bitmesini istemem.	2,77	,91
28. Piyano benim için çalgılar içinde en büyüleyici olanıdır.	2,64	,91
30. Ne zaman bir piyano görsem, içimden oturup bir şeyler çalmak geçer.	2,69	,87
33. Piyano çalışırken öğretmenimin gösterdiği çalışma yöntemlerinden başka yeni yöntemler üretmeye çalışırım.	2,46	,92

Tablo 5 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “yüksek düzeyde motivasyon” sahibi, bir kısmının ise “orta düzeyde motivasyon” sahibi oldukları anlaşılmaktadır. Tablo 2 göz önüne alındığında ortalama motivasyon puanlarının

çoğunun **oldukça katılıyorum** ve **kısmen katılıyorum** seçeneğini işaret ettiği görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin çoğunun “*otantik motivasyon*” faktörüne yönelik “*yüksek düzeyde motivasyon*” sahibi olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 6. Dördüncü Faktöre Yönelik Motivasyon Puanları (Genel Motivasyon)

Maddeler	Ort. (\bar{x})	SS
3. Bir ödevi çalışmam istendiğinde, piyanonun başına oturmak bana sıkıntı verir.	2,62	1,07
4. Bana verilen ödevi deşifre etmeye başlamadan önce(data, form, tema, armoni, dönem, vs. analizleri) analiz etmek hoşuma gider.	2,69	,98
7. Düzenli olarak her gün piyano çalışmam.	2,48	,94
10. Piyano konserlerinin hiçbirini kaçırmamaya çalışırım.	2,65	,90
12. Düzeyimin üzerindeki eserlerle uğraşmaktan her zaman zevk almışımdır.	2,69	,97
13. Kendimi sürekli diğer piyano çalan arkadaşlarımla kıyaslarım.	2,48	1,04
14. En büyük idealim iyi bir piyanist olabilmektir (Burada kastedilen konser piyanistliği/virtüözlük değildir.)	2,59	,96
15. Piyano çalışmak bana o kadar zevk verir ki, hemen her zaman verileden daha fazlasını çalışmak isterim.	2,56	,93
16. Piyanoda teknik çalışmalardan çok çabuk sıkılırım.	2,29	,88
17. Eserleri ifade ederken kendimden bir şeyler katma konusunda yetersiz olduğumu düşünürüm.	2,39	,89
18. Her zaman piyano çalışmak isterim ve zaman bulamadığımdan sıkıntı duyarım.	2,59	,94
19. İnsanların önünde piyano çalarken, her an bir hata yaparım korkusunu yoğun bir şekilde hissederim.	2,21	,96
20. Piyano çalmak zorunda olmasam daha iyi olurdu.	2,40	1,12
22. Sürekli olarak piyano çalışma programı hazırlarım. Uygulasam da uygulamasam da bu program sayesinde ne yapmam gerektiğinin farkında olup huzur duyarım.	2,48	,99
23. Bir eser üzerine çalışırken genellikle bir dinleti veya konserde seslendirdiğimi hayal ederek çalışırım.	2,59	1,00
24. Piyano çalan arkadaşlarımla yeni çalışmakta olduğum veya onların çalıştığı eserler hakkında tartışmak her zaman hoşuma gider.	2,73	1,09
25. Yeni çalışma teknikleri öğrendiğimde, bunları hemen uygulamak için sabırsızlanırım.	2,78	,94
27. Piyano eğitiminin hiçbir zaman bitmesini istemem.	2,77	,91
28. Piyano benim için çalgılar içinde en büyüleyici olanıdır.	2,64	,91
30. Ne zaman bir piyano görsem, içimden oturup bir şeyler çalmak geçer.	2,69	,87

33. Piyano çalışırken öğretmenimin gösterdiği çalışma yöntemlerinden başka yeni yöntemler üretmeye çalışırım.	2,46	,92
34. Piyano çalan arkadaşlarımla neler çaldıklarını her zaman merak ederim.	2,64	,98
37. Başka çalgılara piyano ile eşlik yapmak her zaman hoşuma gitmiştir.	2,54	,96
38. 4 el piyano veya 2 el piyano eserlerini seslendirmekten büyük zevk duyarım.	2,48	1,04
39. Ne olursa olsun piyano derslerimde devamsızlık yapmamaya çalışırım. Devamsızlık yaptığım zamanlarda bunu mutlaka telafi etmek isterim.	2,94	,99

Tablo 6 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “yüksek düzeyde motivasyon” sahibi, bir kısmının ise “orta düzeyde motivasyon” sahibi oldukları anlaşılmaktadır. Tablo 2 göz önüne alındığında ortalama motivasyon puanlarının çoğunun **oldukça katılıyorum ve kısmen katılıyorum** seçeneğini işaret ettiği görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin çoğunun “genel motivasyon” faktörüne yönelik “yüksek düzeyde motivasyon” sahibi olduğu ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin alt faktörlere yönelik olarak yüksek düzeyde motivasyon sahibi olduklarının anlaşılması önemlidir. Çünkü Tufan’ın (2000) da belirttiği üzere güdülerin öğrenmeyi etkilemedeki etkinliğinin yanı sıra; öğrenme sırasında, davranışların canlı ve istekli olmasını sağlamak, bireyde saklı olan enerjiyi ortaya çıkartmak, bireyin kendisi ile ilgili tepkilerde bulunmasını sağlamak, bireyin davranışlarına yön vermek, bireyin yaptığı işin sonunda alacağı sonucu görebildiği oranda başarısını arttırmak gibi görevleri vardır.

Tablo 7. Alt Faktörlere Yönelik Motivasyon Puanları

Faktörler	N	Minimum	Maximum	Medyan	Yığılma Yüzde	(\bar{x})	SS
Yalancı Motivasyon	45	9	20	14	51,1	14,82	3,09
Kendilik Motivasyonu	45	17	42	29	51,1	30,42	6,32
Otantik Motivasyon	45	25	53	37	53,3	36,91	6,89
Genel Motivasyon	45	47	83	66	51,1	64,77	9,55
Toplam	45	114	174	150	57,8	146,93	14,32

Tablo 7’de öğrencilerin alt boyutlara göre motivasyon düzeylerini belirlemede, medyan kesit noktası olarak alınmıştır. “*Yalancı motivasyon*” alt ölçeğinin medyanları 14 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, katılımcıların %51,1’inin medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda öğrencilerin yalancı motivasyonlarının **yüksek** olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin “*kendilik algısı*” alt ölçeğinin medyanları 29 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, öğrencilerin %51,1’inin medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda öğrencilerin kendilik algısı motivasyonlarının **yüksek** olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin “*otantik motivasyon*” alt ölçeğinin medyanları 37 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, öğrencilerin %53,3’ünün medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda öğrencilerin kendilik otantik motivasyonlarının **yüksek** olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin “*genel motivasyon*” alt ölçeğinin medyanları 66 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, öğrencilerin %51,1’inin medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda öğrencilerin genel motivasyonlarının **yüksek** olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin alt ölçeklere göre “*toplam motivasyon*”larının medyanları ise, 150 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, öğrencilerin %57,8’inin medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda öğrencilerin toplam motivasyonlarının **yüksek** olduğu söylenebilir.

Faktörlere Yönelik Motivasyon Düzeylerinin Cinsiyet Faktörüne Yönelik Karşılaştırılması

Bu bölümde çalışma grubunu oluşturan kız ve erkek öğrencilerin motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla normallik dağılımı testi yapılmış ve verilerin normal dağılıma uygun olmaması sebebiyle Mann Whitney “U” testi yapılmıştır. U testi

sonucuna göre aralarında anlamlı fark bulunan 1 madde dikkate alınmış ve tablolaştırılmıştır. Öğrencilerin motivasyon puanları arasındaki farkların değerlendirildiği bölümde gruplar arasındaki anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Tablo 8. Motivasyon Düzeylerinin Cinsiyet Faktörüne Göre Karşılaştırılmasına Yönelik “U” Testi Sonuçları

Maddeler	Cinsiyet	N	Ort. (\bar{X})	SS	p
1. Bir piyano eseri dinlerken, onu ben nasıl yorumlarım diye düşündüğüm zamanlar oldukça fazladır.	Kız	35	41,25	,97	,020
	Erkek	10	28,42		

Tablo 8 incelendiğinde, 1. madde kız ve erkek öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı farklılığın oluşmasında ve ‘yüksek düzeyde motivasyon’ sergilemede ağırlığın **kız** öğrencilerde olduğu anlaşılmaktadır.

Alt Faktörlere Göre Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi

Bu bölümde çalışma grubunun maddelere verdikleri cevapların faktörlere yönelik ölçüm sonuçlarını veren tablolar yer almaktadır. Oluşturulan tablolarda ilgili faktöre giren maddelere ait ortalama kişilik puanları verilmiş ve değerlendirmeler bu puanlara yönelik gerçekleştirilmiştir.

Tablo 9. Ölçeğe İlişkin Ortalama Puan Aralıkları

Ölçek	Puan Aralıkları	Yorum
Çok Uygun (olumlu özellikler)	6,11 – 7,00	Çok yüksek düzeyde
Oldukça Uygun (olumlu özellikler)	5,26– 6,10	Yüksek düzeyde
Biraz Uygun (olumlu özellikler)	4,41 – 5,25	Biraz yüksek düzeyde
Ne Uygun, Ne Uygun Değil	3,56 – 4,40	Orta düzeyde
Biraz Uygun	2,71 – 3,55	Biraz düşük

(olumsuz özellikler)		düzeyde
Oldukça Uygun (olumsuz özellikler)	1,86– 2,70	Düşük düzeyde
Çok Uygun (olumsuz özellikler)	1,00 – 1,85	Çok düşük düzeyde

Tablo 9’da ölçek için tercih edilen likert tipi yedili cevap seçeneklerinin dağılım puanları yer almaktadır. Hangi maddenin hangi puan aralığına denk geldiğini gösteren tablo yardımıyla aşağıdaki tablolar yorumlanmıştır.

**Tablo 10. Birinci Faktöre Yönelik Kişilik Puanları (Duygusal Dengesizlik-
Nevrotizm)**

Maddeler	Ort. (\bar{x})	SS
1) Sakin/Sinirli	5,51	,96
6) Sabırlı/Sabırsız	5,71	1,03
11) Rahat/Tedirgin	5,37	,98
16) Tutarlı/Tutarsız	5,60	1,11
21) iyimser/Karamsar	5,46	1,07
26) Huzurlu/Huzursuz	5,60	1,21
31) Kaygısız/Kaygılı	4,97	,94

Tablo 10 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “yüksek düzeyde duygusal denge” içinde oldukları, başka bir deyişle düşük düzeyde nevroitik oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 11. İkinci Faktöre Yönelik Kişilik Puanları (Dışadönüklük)

Maddeler	Ort. (\bar{x})	SS
2) Yalnızlığı tercih eden/ Sosyal	4,48	1,82
7) Silik/Atak	5,15	1,55
12) Uyuşuk/Canlı	5,02	1,71
17) Durgun/Delidolu	4,37	2,02
22) Neşesiz/Neşeli	5,28	1,72

27) Arka planda kalan/Öne çıkan	5,33	1,36
32) Dikkat çekmeyen/Baskın, belirgin	5,04	1,47
37) Etkisiz/ Etkili	5,28	1,57
39) Donuk/ Coşkulu	5,42	1,61

Tablo 11 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “yüksek düzeyde dışadönük” oldukları, küçük bir kısmının ise “orta düzeyde dışadönük” oldukları anlaşılmaktadır. Tablo 9 göz önüne alındığında ortalama kişilik puanlarının çoğunun **oldukça uygun ve biraz uygun** seçeneğini işaret ettiği görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin çoğunun “dışadönüklük” faktörüne yönelik “yüksek düzeyde dışadönük” oldukları ortaya çıkmıştır.

Tablo 12. Üçüncü Faktöre Yönelik Kişilik Puanları (Deneyime Açıklık)

Maddeler	Ort. (\bar{X})	SS
3) Sanata ilgisiz/ Sanata ilgili	5,73	1,55
8) Hayal gücü zayıf/ Hayal gücü kuvvetli	5,24	1,86
13) Dar görüşlü/ Geniş görüşlü	5,53	1,35
18) Alışılmış/ Yenilikçi	5,42	1,57
23) Meraksız/ Meraklı	5,33	1,65
28) Tutucu/ Liberal	5,08	1,67
33) İlgileri dar/ İlgileri geniş	5,48	1,57
36) Yeni ilişkilere kapalı/ Yeni ilişkilere açık	4,84	1,90

Tablo 12 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “yüksek düzeyde deneyime açık” oldukları anlaşılmaktadır. Tablo 9 göz önüne alındığında ortalama kişilik puanlarının çoğunun **oldukça uygun** seçeneğini işaret ettiği görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin çoğunun “Deneyime açıklık” faktörüne yönelik “yüksek düzeyde deneyime açık” oldukları ortaya çıkmıştır.

Tablo 13. Dördüncü Faktöre Yönelik kişilik Puanları (Yumuşak başlılık)

Maddeler	Ort. (\bar{X})	SS
4) Kindar / Affedici	4,93	1,98
9) (Başkalarına) Kayıtsız / Yardımsever	5,71	1,61
14) Rekabetçi / İş birliği yapan	4,86	1,71

19) Kibirli / Alçakgönüllü	5,57	1,32
24) Asi / Uysal (yumuşak başlı)	4,75	1,92
29) Acımasız / Merhametli	5,57	1,60
34) Bencil / Fedakâr	5,57	1,43
38) Hoşgörüsüz /Hoşgörülü	5,64	1,66
40) İnatçı / Uzlaşmacı	4,35	2,32

Tablo 13 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “yüksek düzeyde yumuşak başlı”, küçük bir kısmının ise “orta düzeyde yumuşak başlı” oldukları anlaşılmaktadır. Tablo 9 göz önüne alındığında kişilik puanlarının çoğunun **Oldukça uygun ve Biraz uygun** seçeneğini işaret ettiği görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin çoğunun “yüksek düzeyde yumuşak başlı” oldukları ortaya çıkmıştır.

Tablo 14. Dördüncü Faktöre Yönelik kişilik Puanları (Sorumluluk)

Maddeler	Ort. (\bar{X})	SS
5) Düzensiz / Düzenli	4,95	1,70
10) Sorumsuz / Sorumluluk sahibi	5,42	1,71
15) Hırslı değil / Hırslı	5,11	1,55
20) Dikkatsiz / Dikkatli	4,93	1,71
25) Gayretsiz / Gayretli	5,80	1,23
30) Hazırlıksız / Hazırlıklı	5,08	1,36
35) Disiplinsiz / Disiplinli	4,77	1,73

Tablo 14 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “yüksek düzeyde sorumluluk” sahibi oldukları anlaşılmaktadır. Tablo 9 göz önüne alındığında ortalama kişilik puanlarının çoğunun **Biraz uygun ve bir kısmının Oldukça uygun** seçeneğini işaret ettiği görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin “sorumluluk” faktörüne yönelik değerlendirilmesinde, çoğunun “yüksek düzeyde sorumluluk” sahibi oldukları ortaya çıkmıştır.

Tablo 15. Alt Faktöre Yönelik Kişilik Puanları

Faktörler	N	Min.	Max.	Medyan	Yıgmal Yüzde	(\bar{X})	SS
Duygusal			49			38,24	3,97

Dengesizlik/ Nevrotizm	45	30		39	36,6		
Dışa Dönüklük	45	21	62	46	48,9	45.42	10.70
Deneyime Açıklık	45	21	56	46	42,2	42.69	9.86
Yumuşak Başlılık	45	23	63	50	46,7	47.0	10.82
Sorumluluk	45	20	49	37	48,9	36.08	7.86

Öğrencilerin kişilik ölçeğine ilişkin puanlarına ait bilgiler Tablo 15’te görüldüğü gibidir. Öğrencilerin kişilik özelliklerinin baskınlık düzeyini belirlemek için alt faktörlerinin medyanları kesit noktası olarak alınmıştır. “*Duygusal dengesizlik/nevrotik*” alt ölçeğinin medyanı 39 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, katılımcıların %36,6’sının medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda öğrencilerin az bir kısmının duygusal dengesizlik/nevrotiklik özelliği gösterdikleri söylenebilir.

Diğer alt faktör olan “*dışadönüklük*” ün medyanı 46’dır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, öğrencilerin %48.9’unun medyanın üzerinde puan aldığı saptanmıştır. Buna göre öğrencilerin çoğunda dışadönüklük özelliklerinin görüldüğü söylenebilir.

Öğrencilerin “*Deneyime Açıklık*” alt ölçeğinin medyanları 46 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, öğrencilerin %42,2 sinin medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda öğrencilerin çoğunda deneyime açıklık özelliklerinin görüldüğü söylenebilir.

Öğrencilerin “*Yumuşak Başlılık*” alt ölçeğinin medyanları 50 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, öğrencilerin %46,7’sinin medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Buna göre öğrencilerin çoğunda yumuşak başlılık özelliklerinin görüldüğü söylenebilir.

Öğrencilerin “*Sorumluluk*” alt ölçeğinin medyanları 37 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelere bakıldığında, öğrencilerin %48.9’unun medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda öğrencilerin çoğunda sorumluluk özelliğinin görüldüğü söylenebilir.

Faktörlere Yönelik Kişilik Özelliklerinin Cinsiyet Faktörüne Yönelik Karşılaştırılması

Bu bölümde çalışma grubunu oluşturan kız ve erkek öğrencilerin kişilik özelliklerinin karşılaştırılması amacıyla normallik dağılımı testi yapılmış ve verilerin normal dağılıma uygun olmaması sebebiyle Mann Whitney “U” testi yapılmıştır. Anlamlılık düzeyinin $p < 0,05$ olarak kabul edilerek yapılan U testinde, kız ve erkek öğrencilerin kişilik özellikleri puanları arasında SDKT'nin tüm alt boyutlarda anlamlı bir fark elde edilmemiştir.

Tablo 16. Kişilik Özelliklerinin Cinsiyet Faktörüne Göre Karşılaştırılmasına Yönelik “U” Testi Sonuçları

Alt Faktörler	Cinsiyet	N	Sıra Toplamları	Sıra Ort.	p
Nevrotik	Kız	35	795	22.71	.799
	Erkek	10	240	24.0	
Dışadönük	Kız	35	793	22.66	.757
	Erkek	10	242	24.20	
Deneyime Açıklık	Kız	35	790	22.59	.697
	Erkek	10	244	24.45	
Yumuşak Başlılık	Kız	35	787	22.49	.638
	Erkek	10	248	24.80	
Sorumluluk	Kız	35	792	22.63	.737
	Erkek	10	243	24.30	

Motivasyon Alt Faktörleri ile Kişilik Özellikleri Alt faktörleri Arasındaki İlişki

Bu bölümde çalışma grubunu oluşturan Müzik Öğretmenliği öğrencilerinin piyano dersi motivasyonları ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla

öncelikle normallik dağılımı testi yapılmış ve verilerin normal dağılıma uygun olmaması sebebiyle Spearman Korelasyon testi yapılmıştır. Yapılan test sonucu tablolaştırılmıştır.

Tablo 17. Pişano Dersi Motivasyonu ile Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Testi Sonuçları

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Yalancı Motivasyon (1)	1									
Kendilik Motivasyonu (2)	.77**	1								
Otantik Motivasyon (3)	-.41**	-.53**	1							
Genel Motivasyon (4)	-.28	-.42**	.94**	1						
Toplam Motivasyon (5)	.17	.04	.76**	.86**	1					
Nevrotiklik (6)	-.01	-.07	.25	.21	.24	1				
Dışadönüklük (7)	.14	.14	.02	.07	.22	.33*	1			
Deneyime Açıklık (8)	.13	.15	-.05	-.03	.11	.40*	.85*	1		
Yumuşak Başılık (9)	-.11	.07	-.03	-.05	.06	.27	.68*	.62*	1	
Sorumluluk (10)	-.09	.10	-.11	-.12	-.04	.41*	.65*	.73*	.72*	1

* p<.05 ** p<.01

Tablo 17 incelendiğinde, kişilik özellikleri ile pişano dersi motivasyon ölçeğinin her hangi bir alt boyutunda bir ilişkiye rastlanmamıştır. Ancak, ölçeklerin kendi alt faktörleri arasında güçlü ilişkiler olduğu görülmektedir.

SONUÇ

Çalışma sonucunda piyano dersi motivasyonu ile ilgili elde edilen bulgulardan, ölçeği cevaplayan öğrencilerin çoğunun “yüksek düzeyde motivasyon” sahibi, bir kısmının ise “orta düzeyde motivasyon” sahibi oldukları anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin alt boyutlara göre motivasyon düzeylerini belirlemede, medyan kesit noktası olarak alınmıştır. “Yalancı motivasyon” alt ölçeğinin medyanları 14 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelerle bakıldığında, katılımcıların %51,1’inin medyanın üzerinde puan aldığı görülmektedir. Bu durumdan öğrencilerin yalancı motivasyonlarının **yüksek** olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin “kendilik algısı” alt ölçeğinin medyanları 29 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelerle bakıldığında, öğrencilerin %51,1’inin medyanın üzerinde puan aldığı görülmektedir. Bu durumdan öğrencilerin kendilik algısı motivasyonlarının **yüksek** olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin “otantik motivasyon” alt ölçeğinin medyanları 37 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelerle bakıldığında, öğrencilerin %53,3’ünün medyanın üzerinde puan aldığı görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin kendilik otantik motivasyonlarının **yüksek** olduğu ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin “genel motivasyon” alt ölçeğinin medyanları 66 olarak hesaplanmıştır. Yığmal yüzdelerle bakıldığında, öğrencilerin %51,1’inin medyanın üzerinde puan aldığı görülmektedir. Bu durumdan öğrencilerin genel motivasyonlarının **yüksek** olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin alt ölçeklere göre “*toplam motivasyon*”larının medyanları ise, 150 olarak hesaplanmıştır. Yıgmalı yüzdelere bakıldığında, öğrencilerin %57,8’inin medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmaktadır. Bu durumdan öğrencilerin toplam motivasyonlarının **yüksek** olduğu sonucuna varılmıştır.

Çalışma grubunu oluşturan kız ve erkek öğrencilerin motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla yapılan normallik dağılım testi sonucunda verilerin normal dağılıma uygun olmaması sebebiyle Mann Whitney “U” testi yapılmış, ve aralarında anlamlı fark bulunan yalnızca 1 maddeye rastlanmıştır (1. madde). Test sonucuna göre bu maddede kız ve erkek öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı farklılığın oluşmasında ve ‘*yüksek düzeyde motivasyon*’ sergilemede ağırlığın **kız** öğrencilerde olduğu anlaşılmıştır.

Öğrencilerin kişilik özellikleri ile ilgili bulgulardan, çalışma grubu öğrencilerinin çoğunun “*yüksek düzeyde duygusal denge*” içinde oldukları, başka bir deyişle düşük düzeyde nevroitik oldukları anlaşılmıştır.

Aynı şekilde, öğrencilerinin çoğunun “*yüksek düzeyde dışadönük*” oldukları, küçük bir kısmının ise “*orta düzeyde dışadönük*” oldukları ortaya çıkmıştır.

“*Deneyime açıklık*” faktörüne yönelik değerlendirmede, öğrencilerin çoğunun “*yüksek düzeyde deneyime açık*” oldukları anlaşılmıştır.

Benzer şekilde yumuşak başlılık faktörüne yönelik elde edilen bulgulardan, öğrencilerinin çoğunun “*yüksek düzeyde yumuşak başlı*”, küçük bir kısmının ise “*orta düzeyde yumuşak başlı*” oldukları anlaşılmıştır.

Sorumluluk faktörüne yönelik elde edilen bulgulardan ise, öğrencilerinin çoğunun “*yüksek düzeyde sorumluluk*” sahibi oldukları anlaşılmıştır.

Öğrencilerin kişilik ölçeğine ilişkin puanlarına ait bilgiler incelendiğinde, öğrencilerin kişilik özelliklerinin baskınlık düzeyini belirlemek için alt faktörlerinin

medyanları kesit noktası olarak alınmış ve sonuç olarak “*Duygusal dengesizlik/nevrotik*” alt ölçeğinin medyanı 39 olarak hesaplanmıştır. Yığmalı yüzelere bakıldığında, katılımcıların %36,6’sının medyanın üzerinde puan aldığı ve dolayısıyla öğrencilerin az bir kısmının duygusal dengesizlik/nevrotiklik özelliği gösterdikleri sonucuna varılmıştır.

Diğer alt faktör olan “*dışadönüklük*” ün medyanı 46 olarak hesaplanmıştır. Yığmalı yüzelere bakıldığında, öğrencilerin %48.9’unun medyanın üzerinde puan aldığı ve dolayısıyla çoğununda dışadönüklük özelliklerinin görüldüğü anlaşılmıştır.

Öğrencilerin “*Deneyime Açıklık*” alt ölçeğinin medyanları 46 olarak hesaplanmıştır. Yığmalı yüzelere bakıldığında, öğrencilerin %42,2 sinin medyanın üzerinde puan aldığı anlaşılmıştır. Bu durumda öğrencilerin çoğununda deneyime açıklık özelliklerinin görüldüğü söylenebilir.

Öğrencilerin “*Yumuşak Başlılık*” alt ölçeğinin medyanları 50 olarak hesaplanmıştır. Yığmalı yüzelere bakıldığında, öğrencilerin %46,7’sinin medyanın üzerinde puan aldığı ve dolayısıyla çoğununda yumuşak başlılık özelliklerinin görüldüğü sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin “*Sorumluluk*” alt ölçeğinin medyanları 37 olarak hesaplanmıştır. Yığmalı yüzelere bakıldığında, öğrencilerin %48.9’unun medyanın üzerinde puan aldığı ve sonuç olarak öğrencilerin çoğununda sorumluluk özelliğinin görüldüğü anlaşılmıştır.

Çalışma grubunu oluşturan kız ve erkek öğrencilerin kişilik özelliklerinin karşılaştırılması amacıyla yapılan normallik dağılımı testinde verilerin normal olmaması sebebiyle Mann Whitney “U” testi yapılmış ve sonuç olarak kız ve erkek öğrencilerin kişilik özellikleri arasında tüm alt boyutlarda anlamlı bir fark elde edilmemiştir.

Son olarak yapılan Spearman korelasyon analizi sonucunda öğrencilerin kişilik özellikleri ile piyano dersi motivasyon ölçeğinin her hangi bir alt boyutunda bir

farklılığa rastlanmamıştır. Ancak, ölçeklerin kendi alt faktörleri arasında güçlü ilişkiler olduğu görülmüştür.

İncelenen literatür ve çıkan sonuçlar göz önüne alındığında, öğrencilerin kişilik özelliklerinin alt boyutları ile piyano dersi motivasyonunun alt boyutları arasında herhangi bir ilişki bulunmamış olması, araştırmanın dar bir çalışma grubu ile yürütülmüş olmasından kaynaklanıyor olabilir. Araştırmanın tekrar, daha geniş örneklem gruplarıyla tekrarlanması önerilmektedir.

MAKALENİN BİLİMDEKİ KONUMU VE ÖZGÜNLÜĞÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi/Müzik Eğitimi ABD.

Çeşitli alanlarda motivasyon ve kişilik arasındaki ilişkiler incelenmiş olmasına rağmen, müzik eğitiminin daha alt boyutu olan piyano eğitimini konu alan ve piyano motivasyonu ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi inceleyen yurt içi ve yurt dışı herhangi bir çalışmanın yapılmamış olması, bu çalışmanın özgün bir çalışma olduğu göstermektedir. Çalışmanın daha geniş bir örneklem grubuyla tekrar edilmesinden sonra tekrar bu iki değişken arasında ilişki çıkmaması sonucunda, öğretmenler için bu iki değişkeni birbirinden bağımsız düşünerek eğitimsel etkinliklerini ona göre planlama gereği doğar. Bu bağlamda bu çalışma sonuçlarının bilime ve eğitime bu yönlerden katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Anderson, L. M., Brubaker, N. L. (1985). Alleman-Brooks, J. & Duffy, G. G. A qualitative study of seatwork in first-grade classrooms. *The Elementary School Journal*. 86(2): 123-140.

Bacanlı, H. (2009). Beş Faktör Kuramına Dayalı Bir Kişilik Ölçeğinin Geliştirilmesi: Sıfatlara Dayalı Kişilik Testi (SDKT). *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*: 7 (2). 261-279.

Bastien, J.W. (1988). *How to Teach Piano Successfully*. Neil A. Kjos Music Company: 322-325.

Ercan, N. (1999). Bireysel Çalgı Eğitiminde Öğretmen-Öğrenci ilişkilerine Çağdaş Yaklaşımlar. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Öğretmen Eğitiminde Çağdaş Yaklaşımlar Sempozyumu: 4. İzmir.

Fidan, N. (1993). Okulda Öğrenme ve Öğretme. Ankara: Alkım yayınevi.

Günel, F. (1999). Piyano Eğitiminde Motivasyon Değerlendirme Ölçeği Oluşturma. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

Meece, J. L., Wigfield. A., Eccles J. S. (1990). Predictors of math anxiety and its consequences for young adolescents' course enrollment intentions and performances in mathematics. Journal of Educational Psychology. 82: 60-70.

Orhan, Ş. (2006). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı Eğitiminde Motivasyon. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi 20: 130-136.

Ömür, Ö. (1998). Piyano Öğretiminde Pedagojik Yaklaşımın Önemi Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

Ömür, Ö. (2004). Bireysel Piyano Eğitiminde Öğretmen Başarısı. Burdur Eğitim Fakültesi Derisi: 5(8). 96-101.

Pintrich, P. R. (1989). The dynamic interplay of student motivation and cognition in the college classroom. In C. Ames and M. Maehr (Eds.). Advances in motivation and achievement: Motivation enhancing environments. (Vol. 6, pp. 117-160). CT: JAI Press. Greenwich.

Pintrich, P. R. & Garcia, T. (1991). Student goal orientation and self-regulation in the college classroom. In M. Maehr and P. R. Pintrich (Eds.). Advances in motivation and achievement: Goals and self-regulatory processes. (Vol. 7., pp. 371- 402). CT: JAI. Greenwich.

Sönmez, V. (1991). Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı. Anı Yayıncılık, Ankara.

Tufan, S. (2000). Piyano Eğitiminde Motivasyon. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi: Ekim Sayısı, Ankara.

Tava Üçer, B. (2003). Coğrafya Öğretmenlerinin Öğrencilerini Derse Karşı Güdüleme Yöntemleri. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Master Tezi. Ankara.

Yıldırım, Ş. (1998). AAGSL Müzik Bölümü Öğrencilerinin Müzik Alan Derslerindeki Başarıları ile Genel Bilgi Alanı Derslerindeki Başarılarının İncelenmesi: 16. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.